deže, ktoré síce nie sú výlučným prameňom obživy ich pachateľa, keď však zo zistených skutočností (počtu krádeží, častého ich opakovania, rovnakého spôsobu ich prevádzania a pod.) treba súdiť na to, že pachateľ sa zaoberá krádežami s úmyslom, aby takto získal aspoň čiastočný prameň svojej výživy. Je preto nerozhodné, že obžalovaná okrem krádežami obstaráva potreby svoje a svojej rodiny aj iným poctivým spôsobom, keď zo zistených skutkových okolností možno bezpečne odvodiť uvedený právny záver. Je preto táto časť zmätočnej sťažnosti bezzákladná.

Preskúmavajúc rozsudky nižších súdov z úradnej povinnosti spoznal najvyšší súd, že trpia dôvodom zmätočnosti podľa § 385, čís. 2 tr. por., ktorý zmätočná sťažnosť nevytýka, ktorého však treba dbať podľa § 385, odst. 2 tr. por. z úradnej povinnosti. Krajský súd totiž vyslovil, že sa podľa § 61 tr. zák. a § 488 tr. por. zabavujú predmety opatrované ako trestné znaky a spravované pod položkou č. 140/37 a 126/37. Vrchný súd ponechal tento výrok nedotknutý. Podľa soznamu doličných vecí sú to predmety, ktoré obžalovaná odcudzila a ktoré boly četníctvom zaistené. Nejde preto ani o predmety, ktoré pochádzajú zo zločinu, alebo ktorých bolo k spáchaniu zločinu použité a ktoré sú vlastníctvom pachateľa alebo účastníka, ani o predmety, ktorých držba, užívanie alebo rozširovanie by boly vôbec zakázané. Nejde preto o predmety, ktoré možno podľa § 61 tr. z. zabaviť (sc. v prospech štátu), ale o predmety uvedené v § 488, odst. 1 tr. por. Výrokom, že tieto predmety majú byť zabavené — ktorý výrok by nemohol obstáť vedľa výroku, že majú byť podľa § 488 tr. por. vydané ich vlastníkom — bol teda vyslovený vedľajší trest, ktorého podmienky neboly dané, a tým boly prekročené pri uložení trestu zákonom stanovené trestné sadzby. Boly preto rozsudky oboch súdov nižšieho stupňa podľa § 33, odst. 1 por. nov. čo do tohoto výroku zrušené a ponechaný bol výrok učinený v smysle § 488 tr. por.

Čís. 6094.

Sprisahaný mestský zamestnanec, ustanovený za obecného hospodára, je orgánom vrchnosti (§ 5 zák. čl. XL:1914).

Skutkovou podstatou prečinu násilia proti orgánu vrchnosti (§ 4 zák. čl. XL:1914) je absorbovaný prečin bezprávneho privlastnenia podľa § 368 tr. zák., ktorého sa dopustil vinník voči tomuže orgánu vrchnosti tým istým konaním.

(Rozh. zo dňa 4. januára 1938, Zm IV 442/37.)

M., sprisahaný obecný hospodár mesta O., pristihol dva kone obžalovaných A. a B. pásť sa na zakázanom mieste; zabavil kone a dal rozkaz svojim podriadeným robotníkom, aby ich odviedli do mestského dvora. Na ceste do obecného dvora stretli sa obžalovaní A. a B. s M. a s robotníkmi, vytrhli robotníkom povraz, na ktorom boli kone vedení, a za vyhrážok, že nedovolia kone odohnať, ani keby ich to stálo život a že M-ovi ukážu, keď sa s ním o samote stretnú, zmocnili sa koní a odviedli si ich

domov. Pri inej príležitosti zajal mestský strážnik N. tri kravy týchže obžalovaných pasúce sa opäť na zakázanom mieste a rovnako nariadil mestským robotníkom, aby zahnali kravy do mestského dvora; obžalovaní A. a B. zastavili N-a a robotníkov, prehlásili, že nedovolia kravy odviesť a že N-ovi ukážu; obžalovaný A. mával pri tom prútom nad hlavami uvedených orgánov, poháňajúc súčasne kravy domov, obžalovaná B. uchopila jedno dobytča za rohy a tiahla ho domov. Súdy nižších stolíc kvalifikovaly tieto trestné činy u obžalovaného A. za zločin a prečin násilia proti orgánu vrchnosti (§ 4, odst. 2, § 6, odst. 2 zák. čl. XL:1914) a za prečin podľa § 368 tr. zák., u obžalovanej B. za dvojnásobný prečin násilia proti orgánu vrchnosti a za prečin podľa § 368 tr. zák.

Najvyšší súd zmätočné sťažnosti obžalovaných zčasti odmietol, zčasti zamietol; z úradnej povinnosti z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p. zrušil rozsudky oboch súdov nižších stolíc, pokiaľ činy obžalovaných A. a B. boly kvalifikované aj ako prečiny podľa § 368 tr. z., a túto kvalifikáciu pominul.

Z dôvodov:

Uplatňujúc dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. dotyčne výroku, ktorým boli uznaní vinnými zločinom, resp. prečinom násilia proti orgánu vrchnosti, namietajú obžalovaní, že M-a neľze považovať za verejného úradníka (zrejme za orgán vrchnosti) a že ani tento, ani mestský strážnik N. nejednali po práve a vo výkone ich povolania.

Zmätočným sťažnostiam neľze priznať oprávnenie.

M. je podľa zistenia vrchného súdu sprisahaným mestským zamestnancom a obecným hospodárom mesta O. a preto s hľadiska zák. čl. XL: 1914 treba ho považovať za orgán vrchnosti.

Pokiaľ ide o M., odvolací súd správne odôvodnil, že tento konal po práve a vo výkone svojho povolania, keď dal zahnať dobytok obžalovaných. V tejto časti sa odkazujú preto sťažovatelia na dôvody odvolacieho súdu.*)

Kravy obžalovaných, ktoré mestský strážnik N. dal zahnať na obecný dvor, sa pásly podľa zisteného skutkového stavu — tak ako aj v prvom prípade kone obžalovaných — na vojenskom cvičišti, kde bolo zakázané dobytok pásť. Keď však N. zahnaním kráv chcel tomuto zákazu zadovážiť platnosť, konal ako policajný orgán v záujme dodržania verejného poriadku a tak vo výkone svojho povolania, ktorý bol po práve. Pri tom

*) Pozn. red.: Odvolací súd na príslušnom mieste uviedol: Na mestskej pastvine, ktorú mesto prenajalo vojsku za cvičište, bolo zakázané občanom pásť dobytok a keď tam orgány mesta dobytok pristihly, zabavily ho a majiteľov pokutovaly, čo bolo každému dobre známe. Svedok M. potvrdil, že veliteľstvo pluku výslovne požiadalo mesto, aby zakročilo proti občanom, ktorí pasú dobytok na cvičišti, a preto svedok ako mestský hospodár dostal od starostu mesta výslovný rozkaz, aby nariadil zabavenie dobytka, ktorý by sa na cvičisti pásol. Ináč M. bol sprisahaným zamestnancom mesta a podľa § 104 mestských štatútov bolo medzi iným jeho povinnosťou vykonávať dozor nad mestským chotárom a cestou svojich orgánov vykonávať práva poľných hájnikov.

je pre posúdenie viny obžalovaných bezvýznamné, či pastvou dobytka nastala aj škoda, alebo nie a že nastalá snáď škoda odhadnutá nebola. — — —

Preskúmajúc túto trestnú vec na základe zmätočných sťažností obžalovaných, zbadal najvyšší súd z úradnej moci toto:

Súdy nižších stolíc kvalifikovaly trestný čin obžalovaných, spáchaný dňa 2. mája 1935, jednak ako prečin násilia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2 zák. čl. XL:1914 a jednak ako prečin bezprávneho privlastnenia podľa § 368 tr. z., ktorý spáchali tak, že keď robotníci viedli zabavené kone na rozkaz mestského hospodára M. na mestský dvor, obžalovaní násilím vytrhli povraz z rúk robotníkov a kone odviedli domov, pri čom obžalovaný A. M-ovi aj nebezpečne vyhrožoval.

Nešlo tu tedy o dva samostatné trestné činy, súce v materiálnom súbehu podľa § 96 tr. z., ale v dôsledku jednotnosti skutkovej podstaty len o prečin násilia proti orgánu vrchnosti podľa § 4, odst. 2 zák. čl. XL: 1914, ktorým v súdenom prípade je absorbovaná skutková podstata miernejšieho prečinu podľa § 368 tr. z. Preto sa mýlily súdy nižších stolíc v neprospech obžalovaných, keď čin kvalifikovaly okrem prečinu násilia proti orgánu vrchnosti i samostatne ako prečin podľa § 368 tr. z. Je tu tedy dôvod zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 b) tr. p., na ktorý treba hľadeť z povinnosti úradnej v smysle posl. odst. § 385. Preto najvyšší súd pokračoval podľa 1. odst. § 33 por. nov. a pominul kvalifikáciu podľa § 368 tr. z.

Čís. 6095.

K §§ 324, 335 tr. ř.

Není předpisu, který by stranám v porotním řízení ukládal, aby své přednesy a návrhy adresovaly porotnímu soudnímu sboru nebo lavici porotců. I když byl přednes nebo návrh adresován nesprávně, platí té z uvedených dvou složek porotního soudu, která je po zákonu povolána vzíti jej na vědomí a za podklad svých dalších procesních úkonů.

Po přečtení otázek porotcům nelze od obžaloby ustoupiti ani výslovně, ani mlčky opominutím návrhů podle § 335, věta prvá tr. ř.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1938, Zm I 687/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem násilného smilstva podle § 127 tr. z., zločinem zprznění podle § 128 tr. z. a přestupkem podle § 516 tr. z.

Z důvodů:

Pokud zmateční stížnost tvrdí, že pro odsouzení scházela obžaloba podle zákona potřebná [§ 344, č. 10, písm. c) tr. ř.], nepokouší se popírati správnost protokolu o hlavním přelíčení, že porotci rozhodli o otáz-